

VISIE TOERISME 2023 – 2030

Augustus 2023 | Doesburg

**GEMEENTE
DOESBURG**

VOORWOORD

Doesburg heeft aantrekkingskracht, maakt indruk op bezoekers. Bewoners zijn trots op hun stad, wonen er met veel plezier. Onderdeel van de toekomstvisie en vanuit de pijler kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie was de wens om voor de nabije toekomst een visie te ontwikkelen op toerisme. Waarbij oog is voor de leefbaarheid. Een goede visie is ambitieus en uitdagend en moet tegelijkertijd realistisch en haalbaar zijn. Richting geven en doelgericht zijn, waardoor mensen zich willen inzetten en samenwerken om de gewenste doelen te realiseren.

Vanuit dat perspectief is deze visie geschreven. Een mooi proces waarin vele meningen zijn gehoord en opmerkingen zijn verwerkt. Er werd enthousiasme gevoeld en trots ervaren, maar er was ook bereidheid om tot compromissen te komen omwille van de haalbaarheid.

Met het voorleggen van deze visie komt geen einde aan dat proces. We maken wel een begin met ontwikkelingen die een verbetering en optimalisatie zijn voor bewoners, ondernemers en toeristen, met als doel de veelzijdigheid van onze stad beter en intenser te beleven. Met oog voor de balans van wonen, werken en recreëren. De zichtbaarheid van de Doesburgse geschiedenis vergroten, de verhalen van vroeger vertellen en ook op zoek naar mogelijkheden voor vandaag.

Het afgelopen jaar heb ik weer gezien hoe groot de betrokkenheid is, hoe talrijk de ideeën zijn en het vele werk wat al verzet wordt. Tal van

vrijwilligers die belangeloos meedoen maar ook niet van elkaars bestaan afweten. Als overheid hebben we hier een kans om te verbinden en de regie te voeren om dit enthousiasme levend te houden en in gesprek te blijven.

Doesburg kent vele verborgen schatten, laten we deze met elkaar verzilveren en zichtbaar maken. Om uiteindelijk het droombeeld dat op de volgende pagina's staat te realiseren. Laat je meenemen in de visie toerisme.

Stan Hillenaar

Wethouder kwaliteitstoerisme, toegankelijke natuurrecreatie en economie

DROOMBEELD TOERISME DOESBURG 2030

De tijd vliegt, de **zomervakantie van 2030** staat volgende week voor de deur. Dat betekent dat de jongste inwoners van Doesburg binnenkort vakantie krijgen en de vakantieparken in de Achterhoek langzaam volstromen met toeristen. Doesburg maakt zich klaar voor weer een mooie zomer.

Er is deze zomer – net als overigens de rest van het jaar – weer veel te ontdekken en beleven in Doesburg. Wie een bezoek brengt aan onze stad, beleeft onze rijke geschiedenis op een interactieve manier. 's Ochtends tref je al de eerste families die een puzzeltocht maken, waarbij de kinderen enthousiast vooruit rennen. Bij de stadspoort mogen ze de volgende QR code scannen voor een nieuwe opdracht, uiteraard gelinkt aan ons historische verhaal. Even verderop bij De Waag staat een groepje senioren te luisteren naar het verhaal van de stadsverteller over Doesburg als garnizoensstad en het unieke erfgoed dat we hebben. Bijzonder om te zien hoe zo veel vrijwilligers(-organisaties) zich dag in dag uit inzetten om (het verhaal van) Doesburg levend te houden. Vorige maand zijn ze in het zonnetje gezet.

Nu de zon schijnt, begint het ook drukker te worden in ons buitengebied en op/langs het water. Op de dijk is het druk met fietsers. Goed om te zien dat ze afslaan richting het centrum om daar de fiets veilig te parkeren en waar nodig op te laden. De meeste bezoekers brengen onderweg een bezoek aan één van de vele musea en drinken daarna een kopje koffie op het terras. Op datzelfde terras zit ook een gezin te lunchen dat net terug is van een wandeling door de Lage Linie. De ouders zijn druk in gesprek over de functie van de Hoge en Lage Linies. Duidelijk dat ze niet alleen

gewandeld hebben, maar ook de informatieborden hebben gelezen. De kinderen zijn vooral moe van de beleevingsroute met obstakels die ze onderweg tegen zijn gekomen. Mooi om te zien dat de Lage Linie nu voor iedereen toegankelijk en beleefbaar is geworden. Terwijl tegelijkertijd de natuurwaarden behouden zijn.

Waterrecreatie is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen in Doesburg. De passantenhaven staat goed aangeschreven en is een prettige plek om met de boot te overnachten. Terwijl de middag pas net is begonnen, ligt de haven al behoorlijk vol. Op het interactieve informatiebord dat in samenwerking met Achterhoek Toerisme is geplaatst in de haven, staat de pagina voor met daarop alle waterrecreatieroutes. De verschillende kleuren geven aan of de route geschikt is voor een boot, kano en/of sup en toont de voorzieningen langs de oever.

Terug naar het startscherm van het informatiebord, valt in één oogopslag te zien wat Doesburg qua aanbod te bieden heeft. De pagina's over "accommodaties", "aanbod binnenstad", "horeca", "cultuur", "watersport" en "evenementen" zijn overzichtelijk weergegeven en gevuld met de meest actuele informatie. Een welkome aanvulling op het gastvrije bezoekerscentrum in de binnenstad.

Een klik op "evenementen" brengt de evenementenagenda van Doesburg tevoorschijn. Wat gebeurt er veel in Doesburg! Per evenement staat aangegeven waar in Doesburg het evenement plaatsvindt. Handig om je bezoek goed te plannen. Ook vind je aanvullende informatie over duurzaamheidsmaatregelen. Net als op steeds meer plekken, wordt er

bijvoorbeeld statiegeld geheven op je beker. Scheelt gelijk weer afval.

Dat Doesburg geliefd is onder een brede doelgroep, blijkt opnieuw als aan het einde van de middag een echtpaar enthousiast uit een museum komt, een gezin met jonge kinderen een ijsje eet in het centrum en de Doesburgers in het park samenkomen om te ontspannen. Ondertussen wordt met veel enthousiasme een gesprek aangegaan met bezoekers. Niet voor niets dat Doesburg bekend staat om zijn gastvrijheid. Dit is verder versterkt doordat er de laatste jaren veel oog is geweest voor de balans tussen economie, leefomgeving en gemeenschap. Toerisme heeft een positief effect op (de leefomgeving van) inwoners. Ook deze zomer wordt er alles aan gedaan om deze balans te bewaken.

Oktober 2030. Het toeristisch-recreatieve hoogseizoen is voorbij. Door actief samen te werken, hebben we weer een goed seizoen gedraaid. Inwoners en ondernemers kijken terug op een levendige zomer. Gelukkig is het seizoen nog niet voorbij. Net als voorgaande jaren hebben we er heel bewust voor gekozen om het seizoen te verlengen. Dit is terug te zien in het aantal reserveringen bij o.a. het hotel en de B&B's. Inwoners en bezoekers kunnen genieten van een aantal bijzondere winterevenementen verspreidt door de gemeente. Zo worden er in het centrum door ondernemers – met behulp van vrijwilligers – een aantal winteractiviteiten georganiseerd. De winkels in het centrum profiteren hier goed van.

Diverse musea hebben daarnaast net weer een nieuwe tentoonstelling gelanceerd. En als het droog is, is het ook zeker een aanrader om fietsen te huren en de kunstroute te fietsen. Langs de route staan kunstwerken

die zijn gemaakt door lokale kunstenaars en het verhaal van de omgeving vertellen. Onderweg kun je op diverse plekken stoppen om even op te warmen. In het najaar kun je onder begeleiding van een gids ook op diverse momenten de Hoge Linie betreden. Mensen die liever op hun eigen gemak genieten van de Hoge Linie, kunnen een bezoek brengen aan de uitkijktoren. Vanaf daar heb je prachtig uitzicht over de Hoge Linie. En aan het einde van de dag, als de zon langzaam onder gaat, kan je vanaf daar nog één keer genieten van de stad, het land en het water in en rondom Doesburg. Geniet 's avonds van een heerlijke winter BBQ of breng een bezoek aan een culturele voorstelling. Kortom, ook buiten het hoogseizoen is er meer dan genoeg te doen.

Droombeeld Doesburg 2030 in beeld

INHOUD

Voorwoord

Droombeeld Toerisme Doesburg 2030

Hoofdstuk 1: Inleiding

Waarom een visie?

Leeswijzer

Hoofdstuk 2: Huidige situatie

Trots op Doesburg

Aanbod, vraag en bestedingen

Doelgroepen

De belangrijkste opgaven

Hoofdstuk 3: Visie toerisme 2030

Ambitie toerisme Doesburg 2030

Speerpunten die richting geven

1. Balans tussen economie, leefomgeving en de
gemeenschap

2. Behouden en versterken van het (jaarrond) aanbod

P.2

P.3

P. 7

P. 8

P. 9

P. 10

P. 11

P. 12

P. 13

P. 15

P. 16

P. 17

P. 18

P. 19

P. 21

3. Versterken verbinding tussen stad, land en water

P. 23

4. Zichtbaar en tastbaar maken van de (Hanze)
geschiedenis

P. 25

5. De gastvrijheid van onze stad verder uitdragen

P. 27

6. Actief samenwerken

P. 29

Bijlagen

P. 31

Bijlage 1. Relevante trends & ontwikkelingen

P. 32

Bijlage 2. Resultaten enquête

P. 33

Bijlage 3. SWOT analyse toerisme

P. 38

1 Inleiding

WAAROM EEN VISIE?

Doesburg is een prachtige gemeente om te wonen, werken en recreëren. Een stad met een rijke en goed bewaard gebleven historie. Wat ooit begon als nederzetting, groeide in de Middeleeuwen uit tot een welvarende (Hanze-)stad. Het middeleeuwse stratenpatroon en de grote hoeveelheid monumentale panden zijn daar de overblijfselen van.

Jaarlijks bezoeken honderdduizenden toeristen onze stad. In de Toekomstvisie van Doesburg staat *Kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie* dan ook als één van de pijlers benoemd. Niet alleen voor bezoekers, juist ook voor eigen (regio) inwoners zijn goede voorzieningen belangrijk. Inwoners maken namelijk graag gebruik van het horeca- en retailaanbod in het centrum, brengen een bezoek aan de culturele voorzieningen, genieten van de evenementen en/of maken gebruik van de vele wandel- en fietspaden in eigen gemeente.

Om verdere invulling te geven aan de pijler toerisme, is het belangrijk om een visie te ontwikkelen. De visie moet richting geven aan toekomstige ontwikkelingen en duidelijke keuzes maken op het gebied van toerisme. Daarnaast moet de visie concreet zijn en aanzetten tot actie. Want alleen gezamenlijk kunnen de kansen die er zijn worden verzilverd. Voorop staat dat de sector op een kwalitatieve manier wordt ontwikkeld, waarbij leefomgeving, economie, cultuur en natuur in balans zijn. Zo versterken we de leefbaarheid en levendigheid van onze gemeente en blijven we voor inwoners een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en recreëren.

Voorliggende visie schetst de route die komende jaren wordt ingezet. Zie

de visie vooral als richtinggevend document die als leidraad dient. De ontwikkelingen in de maatschappij gaan snel en toerisme is van veel factoren afhankelijk. Om die reden is flexibiliteit belangrijk. De visie is geen blauwdruk, maar laat ons inspireren. We blijven ook in de uitvoering samen met inwoners en ondernemers in gesprek. Zo bouwen we samen aan voorliggende visie.

In navolging op de visie is als apart document een bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld. Komende jaren worden de acties samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden verder geconcretiseerd en tot uitvoering gebracht.

Proces

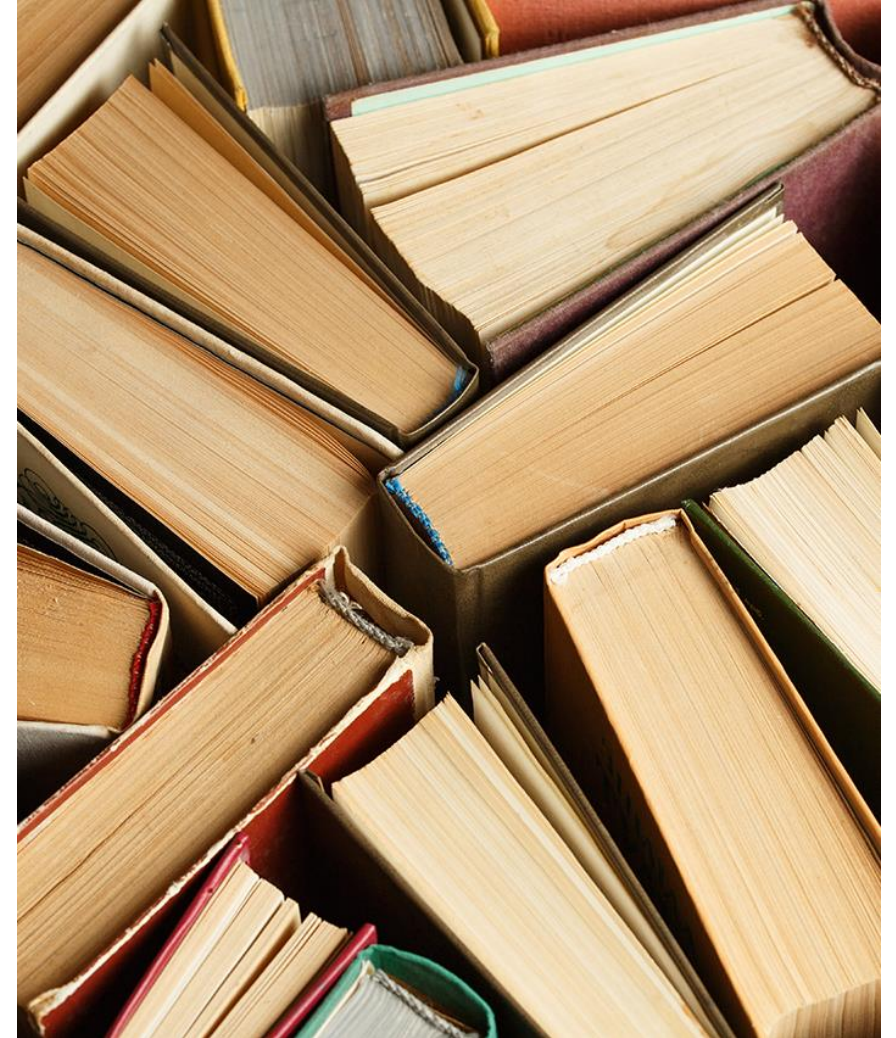
Begin 2023 is de Koersnota Toerisme opgesteld. Onder begeleiding van Ginder is afgelopen tijd toegewerkt naar voorliggende visie. In het voorjaar van 2023 is door de gemeente een inwoners-, ondernemers- en bezoekersenquête uitgevoerd om input op te halen bij zowel inwoners en ondernemers als bezoekers. Daarnaast hebben er nog twee aanvullende (externe) participatiesessies plaatsgevonden. Op 24 mei 2023 is een bijeenkomst georganiseerd voor de sector, waarbij ondernemers en direct betrokken stakeholders zijn uitgenodigd. Tijdens deze avond zijn deelnemers met elkaar in gesprek gegaan over het gewenste toekomstbeeld. Op 26 juni 2023 is nogmaals een bijeenkomst georganiseerd, waarbij deze stakeholders eveneens zijn uitgenodigd, aangevuld met raadsleden van de gemeente Doesburg.

LEESWIJZER

Voorliggende visie bestaat uit drie op elkaar aansluitende hoofdstukken en sluit af met een aantal bijlagen:

- **Hoofdstuk 1. Inleiding.** Hierin wordt kort de aanleiding en opzet van de Visie en het Uitvoeringsprogramma toegelicht.
- **Hoofdstuk 2. Huidige situatie.** Hierin wordt op hoofdlijnen benoemd waarom men trots is op Doesburg, wordt de sector in beeld gebracht op basis van vraag, aanbod en bestedingen en is een doelgroepenanalyse uiteengezet. Tenslotte is op bondige wijze weergegeven wat de belangrijkste opgaven vormen voor toeristisch Doesburg.
- **Hoofdstuk 3. Visie Toerisme 2030.** Hierin wordt de ambitie beschreven en zijn de opgaven vertaald in een zestal speerpunten. Elk speerpunt is verder uiteengezet en er is beschreven welke acties nodig zijn om het speerpunt uit te werken. De speerpunten bieden houvast voor toekomstige ontwikkelingen.
- Als **bijlage** is tot slot aanvullende informatie opgenomen over 1. trends en ontwikkelingen, 2. de resultaten van de inwoners-, ondernemers-, en bezoekersenquête en 3. de SWOT-analyse.

Als separaat document is het Uitvoeringsprogramma Toerisme opgesteld. Daarin staat een aanzet voor concrete acties, inclusief een toelichting hoe de uitvoering van deze visie geborgd wordt, op basis van organisatiestructuur en financiering.

2 Huidige situatie

Hoofdstuk 2 schetst de huidige toeristisch-recreatieve sector van Doesburg. We starten met een beknopte schets van ons huidige profiel: Wat maakt Doesburg bijzonder? Aansluitend wordt de huidige sector in kaart gebracht op basis van het aanbod, de vraag, bestedingen en werkgelegenheid. Aan de hand van een doelgroepenanalyse wordt inzichtelijk gemaakt voor welk type bezoeker Doesburg aantrekkelijk is. Dit hoofdstuk sluit af met de voor Doesburg belangrijkste opgaven op het gebied van toerisme. Aanvullende informatie zoals trends en ontwikkelingen, de resultaten van de enquête en de SWOT-analyse- is opgenomen in bijlagen 1 t/m 3.

TROTS OP DOESBURG

Doesburg heeft inwoners en bezoekers veel moois te bieden. We zijn trots op Doesburg. Dit wordt versterkt door toerisme (bijlage 2 toont de resultaten van de inwoners-, ondernemers-, en bezoekersenquête).

- › **Pittoreske Hanzestad.** Door haar historie als Hanzestad is Doesburg rijk aan historische monumenten en gebouwen. Met de Martinikerk, De Waag en Het Arsenaal als belangrijkste blikvangers. Maar met name het stratenpatroon van de binnenstad, de gevels en ook het immateriële erfgoed maakt dat bezoekers vandaag de rijke historie kunnen beleven. En zich kunnen verwonderen tussen alle bijzondere panden die bijna overal de nieuwsgierigheid opwekken om even binnen te kijken.
- › **De (schitterende ligging aan de) IJssel.** Doesburg is gelegen aan de IJssel, wat betekent dat het een prachtig uitzicht biedt en een aantal mooie wandel- en fietsroutes in de omgeving heeft. Met de recreatieve IJsselkade beschikt Doesburg over een populair stukje stad voor bezoekers en bewoners. Een mooie plek voor ontspanning, natuur en leuke activiteiten in de zomer (en winter).

- › **Lage & Hoge Linie.** Deze vormen een spannend stuk historie en zijn vandaag de dag bijzonder om te bezoeken aan de oost- en zuidkant van de stad. De linies vormen een beschermd rijksmonument en beschikken over belangrijke cultuurhistorische en natuurwaarden.
- › **Evenementen, cultuur en musea.** Cultuur en evenementen (waaronder festivals, concerten en andere evenementen) vormen een belangrijk onderdeel van het Doesburgse DNA. Variërend van de gezellige Hanzefeesten tot aanbod voor de culturele fijnproever. In de diverse musea wordt een rijk palet aan collecties getoond in verschillende vormen (van historisch tot hedendaags en van glas tot zilver).
- › **Gastvrijheid en gemeenschapsgevoel:** Inwoners van Doesburg zijn trots op hun stad en delen dit dan ook graag met bezoekers. Van nature is er sprake van een sterke gastvrijheid. Onderling is er sprake van een sterk gemeenschapsgevoel en gevoel van samenhang. Dit voel je als bezoeker en maakt Doesburg een prettige plek om te wonen en bezoeken.

AANBOD, VRAAG EN BESTEDINGEN

Aanbod: wat hebben we te bieden?

- › **Verblijfsaanbieders:** Capfun Camping IJsselstrand en Stadshotel Doesburg als trekkers, 15 B&B's, 1 guesthouse, 1 pipowagen, camperplaatsen in de Passantenhaven en 4 accommodaties die via Airbnb worden verhuurd.
- › **Musea:** 11, waarvan alleen het Laliq Museum een bovenregionale uitstraling heeft. Streekmuseum De Roode Tooren heeft exposities over de regionale geschiedenis. Een paar musea zijn alleen op afspraak open.
- › **Evenementen:** Jaarlijks worden vele evenementen in Doesburg georganiseerd. De Hanzefeesten en de kerstmarkt zijn twee van de drukst bezochte evenementen.
- › **Bezienswaardigheden in de openbare ruimte:** Met name de historische binnenstad met unieke winkels; de IJssel, het Zwarte Schaar en de Oude IJssel; de Lage Linie, IJsselkade, Passantenhaven en de fiets- en wandelroutes. Andere bezienswaardigheden in de openbare ruimte die bijdragen aan het karakter van de stad zijn de muurschilderingen, de kruidentuin, hofjes, het Theo Colenbranderplantsoen en de bovengrondse vispassage.
- › **Boekbare activiteiten.** 17, waarvan een aantal alleen voor groepen beschikbaar zijn. De twee populairste activiteiten, die te boeken zijn bij de VVV, zijn een stadswandeling met gids en een torenbeklimming van de Grote of Martinikerk met gids. De vestingwandeling naar de Hoge Linie met gids vindt slechts 4 keer per jaar plaats. Suppen wordt aangeboden door 2 ondernemers.

Vraag: wie maakt gebruik van ons aanbod?

In het voorjaar van 2023 is in opdracht van Achterhoek Toerisme de

Monitor Toerisme Achterhoek 2022 uitgevoerd door Ginder. Ook het aanbod in Doesburg is hierin meegenomen. Dit levert de volgende resultaten op:

- › **Totaal aantal overnachtingen** (2022): 211.000
- › **Totaal aantal dagbezoeken** (2022): 282.000, waarvan het grootste gedeelte toe te kennen is aan de evenementen. Daarnaast trekken de musea jaarlijks circa 51.000 bezoekers en is routegebonden recreatie (wandelen en fietsen) populair.

Bestedingen

Toerisme en recreatie leverde in 2022 17,9 miljoen bestedingen op. De verblijfsrecreatie leverde ruim 7,1 miljoen bestedingen op, de horeca bijna 5 miljoen en de overige dagrecreatie 5,8 miljoen bestedingen. In vergelijking met 2020 zijn de totale bestedingen gegroeid met 110%. Dit beeld is deels vertekenend omdat in 2020 de coronapandemie uitbrak. Desondanks is het een stijging van 53% t.o.v. 2019.

Categorie	2019	2020	2022	Groei 2020-2022
Doesburg	€ 11,7 miljoen	€ 8,5 miljoen	€ 17,9 miljoen	+110%

Tabel 1. Bestedingen Doesburg (Bron: Monitor Toerisme Achterhoek)

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie bedroeg volgens stichting LISA 8,9% in 2022 (landelijk: 6,5%). Dat komt neer op 340 banen aan directe werkgelegenheid. De sector is daarmee een belangrijke banenmotor voor Doesburg.

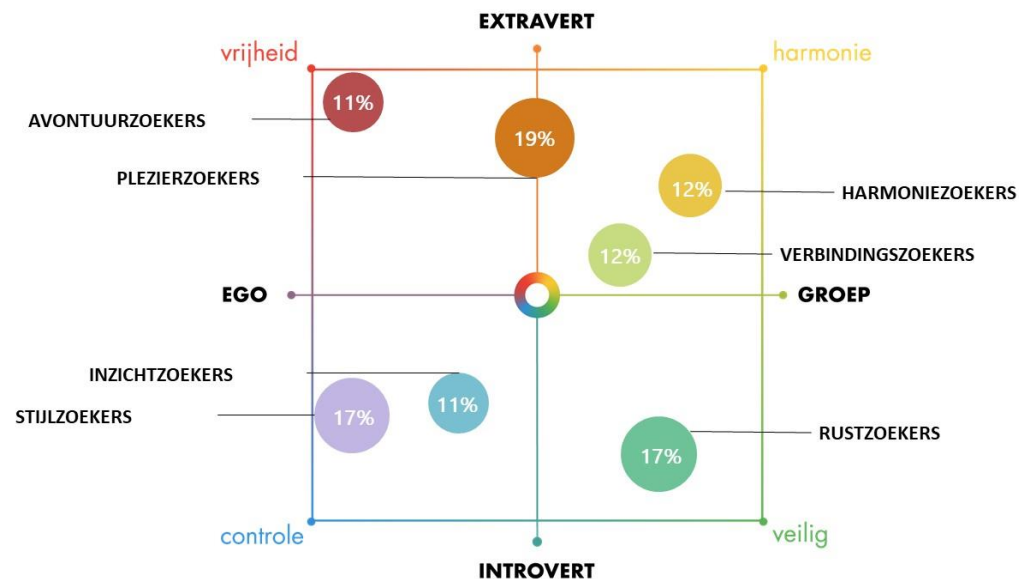
DOELGROEPEN

Leefstijlvinder als basis voor bepalen van doelgroepen

Voor de doelgroepen analyse wordt gebruik gemaakt van de Leefstijlvinder. Dit is een model wat helpt om mensen in te delen in groepen die sterk op elkaar lijken en is tot stand gekomen op basis van uitgebreid onderzoek van MarketResponse¹. Het figuur aan de rechterkant geeft het leefstijlenmodel weer. Deze is ingedeeld op basis van twee indelingen:

- De mate waarin iemand gericht is op het individu versus de groep. Mensen aan de 'ego' kant overwegen vooral de impact op de eigen persoon bij het maken van beslissingen in hun leven. Mensen aan de 'groep' kant overwegen juist meer het belang van de groep in hun beslissingen en gedrag.
- De manier waarop mensen met emoties omgaan. Mensen aan de introverte kant van het model zijn wat meer ingetogen en houden hun emoties dicht bij henzelf. Mensen aan de extraverte kant van het model zijn juist naar buiten gericht en gaan op een open manier met hun emoties om.

In het leefstijlenmodel komen zeven onderscheidende doelgroepen naar voren, namelijk **Avontuur-**, **Plezier-**, **Harmonie-**, **Verbindings-**, **Rust-**, **Inzicht-**, en **Stijlzoekers**. Deze doelgroepen zijn onderscheidend op het gebied van gedrag, waarden en behoeften met betrekking tot vakantie en vrije tijd. Hoewel iemand nooit helemaal tot één leefstijl behoort, is er meestal wel een dominante groep waar de waarden van een persoon het meest bij passen. De leefstijlvinder is in Nederland de meest gebruikte manier om doelgroepen in kaart te brengen. Dit wordt gedaan op gemeenteniveau, maar ook op het niveau van een stad, dorp en/of postcode.

Kansrijke doelgroepen Doesburg

Inwoners uit de eigen gemeente en omgeving vormen over het algemeen de belangrijkste doelgroep voor dagrecreatieve bedrijven. Het is dan ook slim om het aanbod (grotendeels) aan te laten sluiten bij de behoeften en leefstijlen van eigen inwoners. Dit geldt voor dagrecreatie, maar ook voor verblijfsaanbieders. Een bezoeker van verder weg komt immers doorgaans voor de totaalbeleving: een prettige plek om te overnachten én passende dagrecreatieve voorzieningen.

Aan de hand van de Leefstijlvinder kunnen de belangrijkste leefstijlen van inwoners in Doesburg worden bepaald. Daaruit blijkt dat in Doesburg

¹ Meer informatie over de achtergrond van het leefstijlenmodel is te vinden via:

relatief veel **rustzoekers** (21.3%), **harmoniezoekers** (15.3%) en **verbindingszoekers** (14%) wonen.

- **Rustzoekers** houden van rust en regelmaat en recreëren het liefst in een vertrouwde omgeving dichtbij huis. De rustzoekers genieten van de kleine dingen in het leven. Voor deze groep staat vakantie en recreëren in het teken van tot rust komen en even geen gedoe. In hun vrije tijd maken ze graag een wandeling of fietstocht. Voorzieningen zijn niet essentieel, maar goede en brede paden wel. Het liefst vrij toegankelijk en weg van de auto's. De rustzoekers zijn veelal 50 jaar of ouder.
- **Harmoniezoekers** zijn gemoedelijke en vrolijke mensen met veel interesse in anderen. Ze trekken er graag samen op uit en hechten veel waarde aan gastvrijheid. Deze groep brengt haar vrije tijd dan ook het liefst zoveel mogelijk samen met anderen door. Favoriete bezigheden van de harmoniezoeker is winkelen, speeltuinen bezoeken of picknicken. Harmoniezoekers zijn vaker vrouwen en huishoudens met kinderen.
- **Verbindingszoekers** zijn behulpzame en hartelijke mensen. Gastvrijheid en sociale verbondenheid zijn belangrijke waarden voor deze groep. Een goede relatie met burens en familie is dan ook erg belangrijk. De verbindingszoekers zetten hun vrije tijd graag op een nuttige manier in, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk. Ook gaat deze groep graag wandelen of fietsen in de natuur of bezoeken ze een culturele instelling. Ze genieten van de kleine dingen en vinden een authentieke sfeer belangrijk. De verbindingszoekers zijn vaak 50 jaar of ouder.

Huidige aanbod

Het huidige aanbod op het gebied van dagrecreatie is met name gericht op de **verbindings-** en **inzichtzoeker**. De vele (kleinschalige) musea en wandel- en fietsroutes spreken deze doelgroepen erg aan, met name ook de oudere stellen binnen deze groepen. Voor de jongere doelgroepen is er nog relatief weinig dagrecreatief aanbod. Op het gebied van verblijfsrecreatie is er vooral aanbod voor de **harmoniezoeker**, met name vanwege het Capfun vakantiepark Camping IJsselstrand.

Conclusie

Het bestaande aanbod sluit grotendeels aan bij de behoeften van eigen inwoners. Er liggen kansen om het huidige aanbod passend bij de verbindings- en inzichtzoekers te versterken en waar mogelijk uit te breiden. Daarnaast is het kansrijk om aanbod te ontwikkelen passend bij de harmoniezoeker en de jongere doelgroep. Dit sluit niet alleen aan bij de inwoners en verblijfsgasten, maar kan ook op de langere termijn voor verjonging in eigen gemeente zorgen. Immers is het voor eigen inwoners aantrekkelijk om aanbod dicht bij huis te hebben. Een levendig en bruisend centrum is eveneens essentieel om de stad aantrekkelijk te maken voor deze (jongere) doelgroep. Tot slot biedt het versterken van de wandel- en fietsroutes kansen om de rustzoeker beter te bedienen.

DE BELANGRIJKSTE OPGAVEN

De toeristische sector is in veel opzichten sterk en er liggen volop kansen. Tegelijkertijd is het nodig om af en toe kritisch te zijn. Een sector die volop in ontwikkeling is, moet continu blijven zoeken naar vernieuwing. Daarnaast zijn er bedreigingen die de sector kwetsbaar maken. Op basis van de SWOT-analyse (bijlage 3) en gesprekken met de sector, zijn vijf opgaven geformuleerd:

- Toerisme inzetten om de **leefbaarheid en levendigheid** in de gemeente **jaarrond in balans** te houden. De focus ligt hierbij op het reguleren van bezoekers in het hoogseizoen en zorgen dat ook in de rest van de maanden er voldoende draagvlak is voor voorzieningen.
- Het **centrum levendig en aantrekkelijk houden** voor inwoners en bezoekers.
- **Verbinden en beleefbaar maken van de unieke kenmerken** van Doesburg: het landschap (inclusief water), de monumentale binnenstad, de (cultuur-)historie en gastvrijheid van inwoners.
- Versterken **aantrekkelijkheid voor (jonge) gezinnen**. Voorkomen dient te worden dat (te) eenzijdig ingezet wordt op senioren, zowel qua bezoekers als inwoners.
- Krachten bundelen door te blijven bouwen aan een **duurzame samenwerking** tussen en met ondernemers, inwoners, gemeente en (regio) partners.

Het volgende hoofdstuk geeft de ambitie en visie weer. Bij de ambitie en visie wordt duidelijk op welke manier bovenstaande opgaven worden omgevormd tot speerpunten. Deze uitgewerkte speerpunten vormen de rode draad waar we gezamenlijk aan gaan werken.

3 Visie Toerisme 2030

AMBITIE TOERISME DOESBURG 2030

Doesburg is een compacte (Hanze-)stad met een hechte gemeenschap. Gastvrijheid is een vanzelfsprekendheid en de trots van inwoners staat voorop. Er is veel om trots op te zijn. De rijke geschiedenis als Hanzestad die goed bewaard is gebleven, de sterke ondernemersgeest die terug te zien is in het centrum én de ligging aan het water, omringd door natuur.

We kiezen voor een ambitie voor 2030 die past bij Doesburg:

We zijn ambitieus en willen werk maken van toerisme. Niet door te streven naar meer, maar door te **streven naar beter**. We maken ons hard om het **aanbod** dat we hebben **te behouden en versterken**, onze **natuur- en cultuur(historie) beleefbaar** te maken en **nieuw onderscheidend aanbod** toe te voegen. We willen **jaarrond** een aantrekkelijke stad zijn voor **jong en oud**. Daarom zetten we in op seizoensverbreding, **spreiding** over de gemeente en **aanbodontwikkeling** gericht op de **jongere doelgroep**. Met alles wat we doen laten we onze **inwoners en ondernemers** nog beter **profiteren** van toerisme. Dit betekent dat we naast het economisch belang van de sector, ook nadrukkelijk kijken naar de toegevoegde waarde voor de (leef)omgeving en de gemeenschap.

We richten ons op bezoekers die het echte Doesburg willen ervaren. Bezoekers die geïnteresseerd zijn in ons verhaal. De tijd nemen om Doesburg te ontdekken en de gemeenschap te ontmoeten. Deze **kwaliteitstoerist** ontvangen we met open armen. Daarnaast moet toerisme en recreatie voor iedereen toegankelijk blijven. Inkomen, achtergrond of mobiliteit mag geen invloed hebben op iemands recreatieve mogelijkheden. Daarom maken we ons hard voor **toegankelijke en inclusieve (natuur-) recreatie**. Hierbij draagt toerisme positief bij aan de leefomgeving en gaat het niet ten koste van onze natuurwaarden.

Alleen **samen** kunnen we deze ambitie waarmaken. We trekken samen op met onze lokale ondernemers, sluiten aan waar nodig bij regio partners én zetten onze inwoners in als ambassadeurs. Want door samen te werken, blijft Doesburg een prettige stad om te wonen, werken en recreëren.

SPEERPUNTEN DIE RICHTING GEVEN

Om de ambitie te behalen, is het belangrijk om focus aan te brengen. Dit doen we in de vorm van speerpunten. Deze speerpunten geven gezamenlijk invulling aan de visie en zijn nodig om het droombeeld te bereiken. Het is belangrijk op te merken dat er geen waardeoordeel in de volgorde van de speerpunten zit. De speerpunten vullen elkaar onderling aan en dragen gezamenlijk bij aan het behalen van de ambitie. Op de volgende pagina's staan de speerpunten verder uitgelegd en uitgewerkt.

De speerpunten zijn als volgt:

1. Balans tussen economie, leefomgeving en de gemeenschap
2. Behouden en versterken van het (jaarrond) aanbod, o.a. een aantrekkelijke binnenstad
3. Versterken verbinding tussen stad, land en water
4. Zichtbaar en tastbaar maken van de (Hanze)geschiedenis
5. De gastvrijheid van onze stad verder uitdragen
6. Actief samenwerken

Parkeren essentieel, maar buiten scope visie

De parkeerdruk in Doesburg is hoog. Dit wordt versterkt door toeristische activiteiten. De komende jaren wordt ingezet op het versterken van kwaliteitstoerisme en toegankelijke natuurrecreatie waarbij we zoeken naar een balans tussen wonen, werken en recreëren. Parkeren komt daarbij steeds meer in beeld als een verbeterpunt. Om inwoners en bezoekers nu en in de toekomst gastvrij te kunnen ontvangen, is het hebben van goede parkeervoorzieningen een vereiste. Onderzocht moet worden welke additionele parkeermogelijkheden er buiten de singels, voor zowel permanent als tijdelijk gebruik bij evenementen, zijn. Dit om te komen tot een toekomstbestendige invulling van het bezoekersparkeren buiten de binnenstad van Doesburg.

Daarnaast streven we naar een veilig, snel en comfortabel fietsnetwerk en creëren directe verbindingen voor de fietser en voetganger van de binnenstad naar de wijken, en naar omliggende kernen. Op deze wijze wordt het voor onze inwoners gemakkelijker gemaakt zich te verplaatsen met de fiets. Dit geldt ook voor het toenemende aantal toeristen. We onderzoeken hoe we ons fietsnetwerk kwalitatief kunnen verbeteren. Er wordt op dit onderwerp aangesloten bij het thema mobiliteit en het nog op te stellen Mobiliteitsplan.

1. BALANS TUSSEN ECONOMIE, LEEFOMGEVING EN DE GEMEENSCHAP

Waar gaat het om?

De laatste jaren is het perspectief waarmee we altijd naar toerisme en recreatie keken veranderd. Voor de duurzame ontwikkeling van toerisme en recreatie in Nederland wordt toerisme niet langer als doel op zich beschouwd, maar als middel om bij te dragen aan een stad of regio waarvan bewoners, bedrijven en bezoekers profiteren. Het Perspectief 2030 van het NBTC (Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen) onderschrijft deze verandering van perspectief en benadrukt het belang van de vrijetijdssector voor het welzijn van de inwoners en voor de bijdrage die de sector levert aan maatschappelijke opgaven.

Dit geldt ook voor Doesburg. Voor een duurzame ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve sector in Doesburg is het streven naar een balans tussen economie, leefomgeving en de gemeenschap essentieel. Toerisme en recreatie dragen bij aan de lokale economie van Doesburg, maar een prettige en leefbare omgeving is van nog groter belang voor alle inwoners. Het is cruciaal om te realiseren dat het een niet los kan worden gezien van het ander: wat goed is voor de inwoners, is ook goed voor de toeristen.

Een duurzame benadering houdt rekening met de impact van toerisme. Door duurzaamheid te integreren in alle facetten van het toerisme kunnen zowel inwoners als bezoekers optimaal genieten van de schoonheid en charme van Doesburg, nu en in de toekomst. In de toekomst zal Doesburg zich blijven inzetten voor een evenwichtige groei van toerisme en recreatie, waarbij economische groei hand in hand gaat met het behoud van de unieke identiteit en leefomgeving van de stad. Op deze manier zetten we toerisme in om een impuls te geven aan duurzaamheid en onze natuurwaarden te behouden.

Wat is er nodig?

- › We zien toerisme niet langer als doel, maar zien het als middel om een bijdrage te leveren aan de stad en regio. Door periodiek te **monitoren** hoe inwoners en bezoekers, maar ook ondernemers deze balans ervaren streven we naar een optimale balans. Onderzoek naar de toeristische druk en draagkracht in Doesburg is hierbij het vertrekpunt.
- › We **betrekken inwoners** actief bij de uitvoering van de visie. We praten niet over mensen, maar met mensen. Bij het realiseren van nieuw aanbod voor kinderen, kan bijvoorbeeld input worden opgehaald op de basisschool. Een leuke manier om de bevolking te betrekken.

2. BEHOUDEN EN VERSTERKEN VAN HET (JAARROND) AANBOD, O.A. EEN AANTREKKELIJKE BINNENSTAD

Waar gaat het om?

Jaarrond is Doesburg een aantrekkelijke plek om te verblijven. Tijdens de verschillende seizoenen en op verschillende plekken in Doesburg is er een divers aanbod voor toeristen en recreanten.

- **Centrum.** De binnenstad van Doesburg is belangrijk voor bezoekers en inwoners. Het behouden van een aantrekkelijke binnenstad is essentieel. Samen met ondernemers en vastgoedeigenaren wordt ingezet op het versterken van een compacte binnenstad waar verschillende functies zoals retail, horeca en cultuur elkaar versterken. Gekeken wordt hoe toerisme hier nog beter aan kan bijdragen.
- **Aanbod dag- en verblijfsrecreatie.** Toerisme vraagt om een passend aanbod aan dagrecreatieve voorzieningen en verblijfsaanbieders. Huidig aanbod moet behouden blijven en waar kansrijk verder versterkt en/of geprofessionaliseerd worden. Daarnaast wordt nieuw aanbod gestimuleerd om het totaalaanbod te versterken. Belangrijk hierbij is dat het nieuwe aanbod past bij de (gewenste) doelgroep en jaarrond inzetbaar is.
- **Hoogseizoen.** De zomerperiode is het traditionele hoogseizoen in de gemeente. De terrassen lopen vanaf de lente langzaam vol en Doesburg is de perfecte uitvalsbasis voor een bezoekje aan de Achterhoek, Veluwe of de Liemers. Doesburg heeft een gezellige, compacte binnenstad met bijzonder veel monumenten, een uniek stratenpatroon en een aantal aantrekkelijke blikvangers. In het hoogseizoen wordt ingezet op spreiding, o.a. door het faciliteren van evenementen op verschillende locaties. Daarnaast wordt ingezet op het monitoren en reguleren van bezoekers(stromen).
- **Winterperiode.** Om jaarrond aantrekkelijk te zijn voor bezoekers is een passend aanbod in de winter van groot belang. Buiten bij winterevenementen, maar ook binnen bij culturele dagaanbieders, bijvoorbeeld in de vorm van exposities. Enerzijds om de druk in de zomer te verminderen, anderzijds om jaarrond draagvlak te creëren voor voorzieningen.

Wat is er nodig om dit te bereiken?

- › Samen met ondernemers in het centrum het **toeristisch-recreatieve potentieel** van Doesburg verder uitwerken en benutten. De coördinerende rol van de stadscoördinator is hierbij essentieel en vraagt om voldoende uren.
- › Een van de manieren om te zorgen dat Doesburg jaarrond aantrekkelijk is voor bezoekers is door het organiseren van evenementen gedurende het hele jaar. Een jaarrond **evenementenkalender** wordt opgesteld waarin een gevarieerd aanbod van culturele en recreatieve evenementen wordt opgenomen. Zo zijn er voor bezoekers en inwoners niet alleen in de zomer, maar ook in de winter leuke evenementen in Doesburg
- › Extra aandacht voor activiteiten in de winterperiode is van groot belang voor het jaarrond aanbod in Doesburg. Van gezellige kerstmarkten tot een sfeervolle schaatsbaan. Een jaarlijkse uitgifte van een **winterflyer met daarop de winteractiviteiten** levert bijvoorbeeld een sterke bijdrage aan de

promotie van deze activiteiten.

- › Om het aanbod in Doesburg te versterken en behouden is het belangrijk om in gesprek te blijven met de ondernemers. De gemeente gaat **proactief in gesprek** om de wensen en behoeften van ondernemers te verkennen. Door deze gesprekken en nieuwe ideeën kan de gemeente samenwerken met de ondernemers om het aanbod in Doesburg te versterken. De gemeente heeft daarbij ook een verbindende rol, door partijen met elkaar in contact te brengen.
- › Om te kunnen sturen op spreiding van bezoekers in Doesburg is het belangrijk om **inzicht te krijgen in de werkelijke bezoekersaantallen en -stromen**. Aan de hand van Resono data kan dit inzichtelijk gemaakt worden.
- › Naast het **ondersteunen van bestaande ondernemers**, staat de gemeente in beginsel **positief tegenover nieuwe ontwikkelingen**. Belangrijk daarbij is dat een ontwikkeling de sector op een kwalitatieve en duurzame manier versterkt.

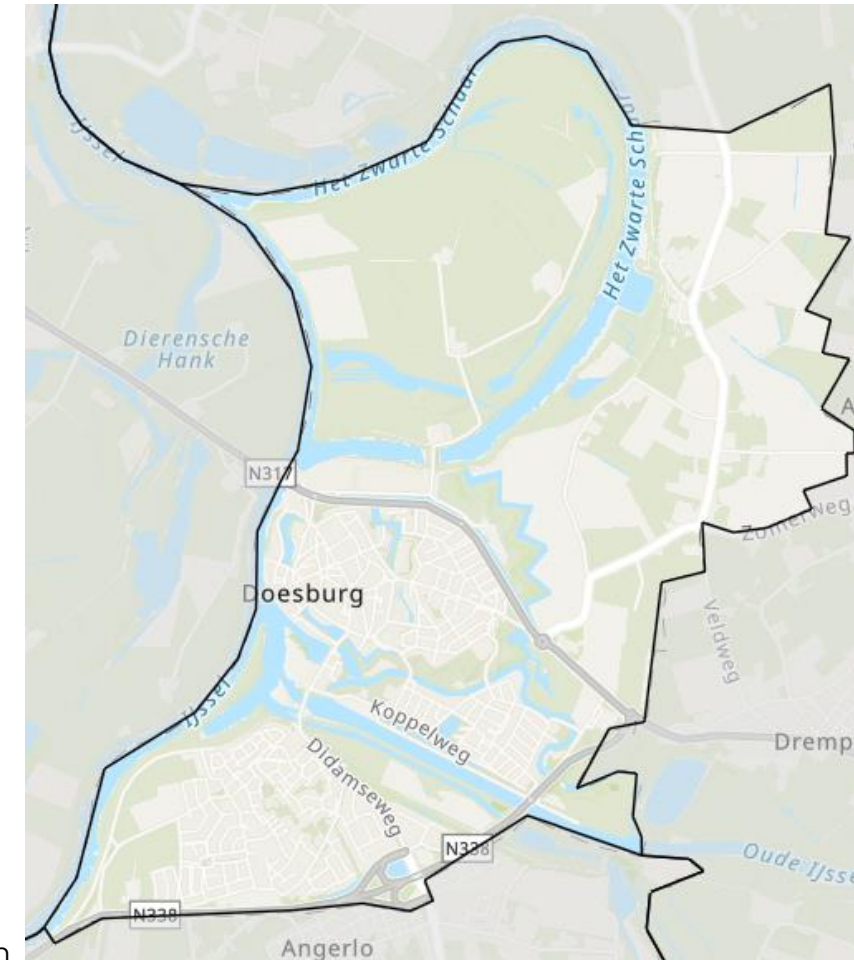
- › De **drie-eenheid** stadscoördinator, VVV en stadspromotor zijn de ondersteunende eenheid voor toerisme en onontbeerlijk voor Doesburg.

3. VERSTERKEN VERBINDING TUSSEN STAD, LAND EN WATER

Waar gaat het om?

Doesburg is meer dan alleen het (monumentale) centrum. Voor eigen inwoners zijn de woonwijken een (start)plek voor recreatie. Wandelen en fietsen in eigen omgeving blijft populair. Daarnaast speelt het water een belangrijke rol. De IJssel, Oude IJssel en Het Zwarte Schaar lopen als blauwe aders door de gemeente en bieden wisselend recreatief potentieel. Aan de noordkant van de gemeente beschikt Doesburg over landschappelijke kwaliteiten. Dichterbij de stad vindt men de Hoge en Lage Linies. Belangrijk is om het moois dat Doesburg bezit meer te benutten. Door – waar mogelijk – recreatie toe te voegen en vooral de verbinding tussen stad, land en water te verzilveren. Dit kan o.a. door:

- › **Waterrecreatie** wordt steeds populairder, ook onder eigen inwoners. De eerste stap is om de huidige recreatieve mogelijkheden in kaart te brengen (o.a. aanbieders, veilige vaarwegen, routes, aanlegsteigers, etc.). Op basis van de huidige situatie bepalen hoe en waar het dagrecreatieve aanbod versterkt kan worden. Dit kan door routes te creëren en de faciliteiten langs het water te versterken (bijv. aanlegplekken voor sup's en kano's).
- › **De passantenhaven** biedt kansen om bezoekers het centrum te laten verkennen. Dit vraagt om passende voorzieningen bij de haven en een aantrekkelijke openbare ruimte. Een onderzoek naar de mogelijkheden voor de passantenhaven is reeds afgerond. Een goede verbinding met het centrum is daarbij essentieel.
- › **Toegankelijke natuurrecreatie** vraagt om duidelijke afspraken met natuurorganisaties. Onderzocht moet worden hoe de linies meer beleefbaar gemaakt kunnen worden. Zorg daarbij dat de Lage Linie voor iedereen toegankelijk is. Door verrassingselementen toe te voegen, is het ook voor kinderen interessant. Een goede en duidelijke padenstructuur voorkomt dat men ongewild gaat dwalen. Meer bewustzijn en beleving kan gecreëerd worden door informatie over de linies te verschaffen. Voor de Hoge Linie – die niet vrij toegankelijk is – geldt dat gekeken moet worden naar alternatieven. Een uitkijktoren over het gebied, gekoppeld met interactieve en informatieve elementen, biedt kansen.
- › **Onderlinge verbinding** tussen stad, land en water gaat in eerste instantie om het aantrekkelijk maken van elk van de drie elementen. Via routes en verhalen kunnen ze met elkaar verbonden worden. Dit kan bijvoorbeeld ook in de vorm van kunst in de openbare ruimte (zoals de muurschilderingen en Silo Art Tour Achterhoek). Gebiedsontwikkelingen zoals de Blauwe Knoop bieden daarnaast toeristisch-recreatief potentieel om het landschap te versterken.

Wat is er nodig om dit te bereiken?

- › Een belangrijk aspect van de verbinding tussen stad, land en water zijn de voorzieningen langs het water. Een eerste stap is het **in kaart brengen** van het huidige aanbod en mogelijke routes. Vervolgens kan gekeken worden of en op welke manier de **bestaande voorzieningen versterkt** kunnen worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het creëren van **nieuwe aanlegplekken**, een essentieel component in de verbinding.
- › Mogelijk onderzoek naar alternatieve **locaties voor camperplekken** afhankelijk van de toekomst van de passantenhaven. Geschikte locaties vragen om de juiste voorzieningen en zijn doorgaans plekken waarvandaan camper toeristen optimaal kunnen genieten van de omgeving, terwijl de verbondenheid met de stad wordt ervaren.
- › Een belangrijk onderdeel om de verbinding te versterken, is de toegankelijkheid van de Lage Linie. Dit vraagt om toegankelijke wandelpaden en het creëren van een rondje. Eventueel worden langs de route vormen van

informatiepanelen geplaatst.

- › De Hoge Linie is niet/zeer beperkt toegankelijk voor bezoekers. In gezamenlijkheid met Staatsbosbeheer wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om het gebied wel beleefbaar te krijgen. Bijvoorbeeld door het plaatsten van een **uitkijktoren**, waardoor bezoekers een panoramisch uitzicht hebben over de linie.
- › De passantenhaven speelt een belangrijke rol in de waterrecreatie van Doesburg. Om deze haven aantrekkelijker te maken is het nodig om de **voorzieningen in de haven te optimaliseren** en op peil te houden. Door te investeren in de passantenhaven wordt het een aantrekkelijke uitvalsbasis voor waterrecreanten, maar ook voor inwoners en overige bezoekers.
- › Wanneer de passantenhaven versterkt wordt is het vervolgens belangrijk om de **verbinding tussen de haven en het centrum** te versterken. Het verbeteren van de **openbare ruimte**, bijv. door het aanleggen van groen en het creëren van aantrekkelijke wandelroutes,

is van essentieel belang om de bezoeker te stimuleren om vanuit de haven een bezoek aan het centrum te brengen.

- › Het **inventariseren, promoten en eventueel realiseren van wandel- en fietsroutes** maakt het mogelijk om de verbinding binnen Doesburg te versterken. Dit geldt ook voor de verbinding met de regio. Hierbij kan samen opgetrokken worden met Achterhoek Toerisme.
- › Een andere mogelijkheid om de openbare ruimte aantrekkelijker te maken is het ontwikkelen van routes op basis van **kunst in de openbare ruimte**. Door het integreren van kunst in wandel- en fietsroutes wordt niet alleen de culturele waarde van de stad versterkt, maar worden bezoekers ook gestimuleerd om de stad en haar kunstwerken te ontdekken. Dit draagt bij aan een levendige en creatieve atmosfeer in Doesburg.

4. ZICHTBAAR EN TASTBAAR MAKEN VAN DE (HANZE)GESCHIEDENIS

Waar gaat het om?

Doesburg heeft een rijke geschiedenis die teruggaat tot de Middeleeuwen. Door het vertellen en uitdragen van deze verhalen komt de geschiedenis van Doesburg op een boeiende en toegankelijke manier tot leven voor jong en oud. Het zichtbaar en tastbaar maken van de geschiedenis zorgt voor een waardevolle verbinding tussen het verleden, het heden en de toekomst van Doesburg.

- › **Verhaallijnen.** Doesburg heeft een rijk verleden waar veel verhalen over te vertellen zijn. De geschiedenis als Hanzestad is een belangrijk onderdeel van dit verleden, maar ook de Linie van Menno van Coehoorn en Doesburg als Garnizoensstad zijn belangrijke ijkpunten in de Doesburgse geschiedenis. Deze verhaallijnen verdienen een plek om tot uiting te komen in de stad. Fysiek, door het plaatsen van informatieborden. Maar ook op innovatieve wijze door digitale toepassingen, bijv. door QR codes die gescand kunnen worden bij monumenten of erfgoed locaties. Initiatieven zoals de Canon van Doesburg dragen hier ook aan bij.
- › **Voor een jongere doelgroep.** Het beleefbaar maken van de geschiedenis voor jongere doelgroepen vraagt extra aandacht. Door het organiseren/ontwikkelen van stadsspellen of puzzeltochten gaan jongeren actief op ontdekkingstocht door de stad. Ze worden uitgedaagd om op een speelse en interactieve wijze meer te leren over de geschiedenis van Doesburg. Zo wordt het verhaal van Doesburg op een boeiende manier overgebracht aan jongeren en is Doesburg ook voor de jongere doelgroep een aantrekkelijke bestemming.
- › **Inwoners betrekken.** Inwoners worden actief betrokken bij het zichtbaar maken van de geschiedenis. Hun kennis en verhalen zijn van onschatbare waarde en worden verzameld en gebruikt in de ontwikkelingen van bestaande en nieuwe producten. Door de verhalen van inwoners te delen en door stadsvertellers te laten vertellen wordt de geschiedenis van Doesburg op een persoonlijke en lokale manier beleefbaar gemaakt, wat bijdraagt aan een unieke beleving voor bezoekers en inwoners.
- › **Evenementen.** Evenementen spelen een belangrijke rol bij het behouden van de (Hanze)geschiedenis. Doesburg ondersteunt evenementen die de geschiedenis tot leven brengen en de band met het verleden versterken. Op deze manier wordt de geschiedenis van Doesburg op een feestelijke en educatieve manier beleefd. Om de evenementen te ondersteunen is herijking van het subsidiebeleid van belang. Evenementen zonder commercieel belang, maar die het verhaal van de geschiedenis en de oude ambachten vertellen, zouden in aanmerkingen moeten komen voor subsidies.

Wat is er nodig om dit te bereiken?

- › Het **uitwerken van verschillende verhaallijnen** is een belangrijk middel om de geschiedenis van Doesburg zichtbaar en tastbaar te maken. Inwoners spelen hier een belangrijke rol in omdat zij de verhalen en tradities kennen. Door met **inwoners in gesprek te gaan** kunnen waardevolle anekdotes, persoonlijke ervaringen en lokale kennis verzameld worden. Met deze input worden de verhaallijnen verder verrijkt en kan een authentiek en levendig beeld van de geschiedenis van Doesburg geschetst worden. Op basis van deze verhalen kunnen diverse toeristisch-recreatieve producten ontwikkeld worden.
- › Om de **verhalen op een passende manier tot uiting te brengen** wordt er geïnvesteerd in verschillende vormen van presentatie. **Historische informatieborden** worden op strategische locaties in de stad geplaatst. Deze borden bevatten boeiende verhalen, feiten en afbeeldingen die een inkijkje geven in het verleden en bezoekers uitnodigen om

het te ontdekken. Ook **digitale toepassingen**, zoals QR-codes en Virtual Reality worden ingezet om een bijzondere ervaring van de geschiedenis van Doesburg te bieden.

- › Het ontwikkelen van **speciaal aanbod voor de jeugd** is van belang om de jongere doelgroepen te betrekken. Stadsspellen, puzzeltochten en educatieve activiteiten worden ontworpen om jongeren op een interactieve en speelse manier kennis te laten maken met het verleden. Dit aanbod is gericht op de belevingswereld van de jongeren en brengt de verhalen van Doesburg over aan de volgende generaties.
- › **Professioneel ondersteunen van evenementen** die de verhalen van de (Hanze)geschiedenis vertellen. Door de professionele ondersteuning worden historische evenementen op een aantrekkelijke manier gepresenteerd en dragen ze bij aan een authentieke beleving voor bezoekers.
- › In afstemming met het nog op te stellen evenementenbeleid, **meerdere**

evenementenlocaties benoemen en waar nodig ontwikkelen. Doel hiervan is om spreiding door de gemeente te bevorderen en daardoor de druk te verlagen.

5. DE GASTVRIJHEID VAN ONZE STAD VERDER UITDRAGEN

Waar gaat het om?

Duidelijke informatievoorziening, goede infrastructuur en een divers en aantrekkelijk aanbod. Dat zijn aspecten die bijdragen aan een aantrekkelijke bestemming en een prettige leefomgeving: een gastvrij Doesburg. Om bezoekers en inwoners zich nog meer thuis te laten voelen. En om de weg door de gemeente te vinden. Verschillende partijen spelen hierbij een belangrijke rol:

- › **VVV.** De VVV is een belangrijke partij als het gaat om de gastvrijheid van Doesburg. Naast dat de VVV zelf aanbod ontwikkelt, vervullen ze een belangrijke rol in het informeren en gastvrij ontvangen van bezoekers. De vele vrijwilligers die aangesloten zijn bij de VVV zijn van grote waarde. Er liggen kansen om de rol van de VVV verder uit te breiden en te professionaliseren. Dit vraagt om een duidelijk takenpakket, maar vooral ook voldoende capaciteit en middelen.
- › **Ondernemers** zijn het visitekaartje van de stad. Zij zijn vaak de eerste contactpersonen voor bezoekers en dit contact bepaalt de eerste indruk die bezoekers van een bepaalde plaats hebben. In een gastvrije stad sluit het aanbod verblijfs- en dagrecreatie aan bij de behoeften en verwachtingen van de bezoekers. Vindbaarheid van het aanbod, uniforme openingstijden en persoonlijke service dragen bij aan de gastvrijheid. Door te investeren in de ontwikkeling en verrijking van hun eigen aanbod kunnen ondernemers de gastvrijheid van de stad versterken. Het bieden van een gastvrijheidstraining aan personeel, bijvoorbeeld in samenwerking met Achterhoek Toerisme, behoort tot de opties.
- › **Gemeente.** De gemeente heeft ook een rol in het bevorderen en uitdragen van de gastvrijheid in Doesburg. Toeristische bewegwijzering, zowel in de binnenstad als in de rest van de gemeente, moet up to date en goed onderhouden zijn. Zodat bezoekers hun weg weten te vinden in Doesburg. Goede (fiets)parkeervoorzieningen en bewegwijzering daarvandaan zijn essentieel. Tot slot is het belangrijk om te onderzoeken hoe de OV-verbinding versterkt kan worden. Bijvoorbeeld door het aanbieden van deelmobiliteit en het promoten van aantrekkelijke fietsroutes vanaf Station Dieren.
- › **Inwoners** zijn de beste ambassadeurs van een stad. Het enthousiasme, de kennis en de trots van onze inwoners en de vele vrijwilligers brengen de stad tot leven. Door het delen van verhalen, aanbevelingen en persoonlijke tips dragen zij bij aan een warm welkom in Doesburg. Voor de toerist, maar ook voor elkaar. Deze inzet voor de stad wordt zeer gewaardeerd.
- › **Marketing en promotie** is een belangrijk aspect om de gastvrijheid uit te dragen en te richten op de juiste doelgroep. De inzet van de stadspromotor is hierbij essentieel en blijft behouden. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de VVV.

Wat is er nodig?

- › Actief betrekken van inwoners. Zowel in het bedenken en verder uitwerken van ideeën, als in het laden van bijvoorbeeld verhaallijnen.
- › Om de toeristisch-recreatieve informatievoorziening op peil te houden, is het van belang om de VVV te behouden en **duidelijke afspraken** te maken. De VVV fungeert als een belangrijk informatiepunt voor toeristen en inwoners waar zij terecht kunnen voor informatie over bezienswaardigheden, evenementen en activiteiten in de omgeving. Door duidelijke afspraken te maken en **vast te leggen in de subsidieverlening** wordt de continuïteit van de VVV gewaarborgd en wordt de juiste inzet geleverd.
- › Een essentieel onderdeel van de gastvrije ervaring in Doesburg is de beschikbaarheid van informatie op de juiste plekken. Doesburg zet zich in om deze **informatievoorziening te faciliteren** op startplekken. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van informatieborden, plattegronden en

informatiepanelen op strategische locaties waar toeristen en recreanten hun activiteiten beginnen. Op deze manier hebben bezoekers direct toegang tot relevante informatie en kunnen zij hun dag goed plannen.

- › Naast het faciliteren van de informatievoorziening is het op orde brengen van **toeristische bewegwijzering** ook belangrijk. Door het plaatsen van duidelijke bewegwijzering weten bezoekers de weg beter te vinden naar de stad en naar de omgeving om zo alles wat Doesburg te bieden heeft te ontdekken.
- › Vrijwilligers leveren een grote bijdrage aan de gastvrijheid van Doesburg. Dit wordt erkend en gewaardeerd. Voor alle vrijwilligers wordt jaarlijks een bedankbijeenkomst georganiseerd door de gemeente. Hiermee worden de **vrijwilligers in het zonnetje gezet** en wordt de waardering van hun inzet geuit.
- › Om de gastvrijheid in Doesburg verder te bevorderen wordt er samengewerkt met **Achterhoek Toerisme** om **gastvrijheidscursussen** aan te bieden aan

het personeel. Door het personeel de juiste vaardigheden en kennis bij te brengen, kunnen zij bezoekers op een vriendelijke en professionele manier helpen en daarmee de gastvrijheidsbeleving versterken.

- › Om het **fietstoerisme** in Doesburg te stimuleren worden **diverse faciliteiten** gecreëerd. Onder andere bewaakte fietsenstallingen, reparatiemogelijkheden en laadpalen voor e-bikes. Deze voorzieningen dragen bij aan een gastvrije ontvangst van de bezoeker op de fiets.
- › **Streven naar eenduidige openingstijden** zodat beter ingespeeld kan worden op de behoefte van de bezoekers en inwoners. Het doel is om men de gelegenheid te geven om optimaal gebruik te maken van alle voorzieningen die Doesburg te bieden heeft.

6. ACTIEF SAMENWERKEN

Waar gaat het om?

Samenwerken is essentieel om voorliggende visie te bereiken. Daarbij is het belangrijk dat op verschillende niveaus wordt samengewerkt:

- › **Met de regio.** De ligging van Doesburg is uniek, waardoor de stad als uitvalsbasis kan dienen voor een bezoek aan de Achterhoek en de Veluwe. Ook steden zoals Doetinchem, Arnhem en Zutphen zijn eenvoudig te bereiken. Belangrijk is om goed aan te sluiten bij regiopromotie. Doesburg is uniek in het aanbod van de Achterhoek. Daarom blijft de stad een prominente(re) plek innemen in de marketing en promotie van Achterhoek Toerisme. Ook de samenwerking met de Veluwe is kansrijk, vooral in promotie. Bijvoorbeeld door flyers over Doesburg te verspreiden bij aanbieders op de Veluwe. En in promotie van Doesburg de Veluwe te benoemen. Daarnaast is het belangrijk om met omliggende Hanzesteden samen te werken, op nationaal en internationaal niveau.
- › **Tussen ondernemers.** Het is belangrijk om de energie die bij ondernemers zit te bundelen. Door goed naar de structuur te kijken, kan ook gebruik worden gemaakt van de inzet van de stadspromotor, stadscoördinator en VVV. Laat ondernemers daarnaast zo veel mogelijk van elkaar profiteren, bijvoorbeeld in de vorm van gedeelde arrangementen. Vooral buiten het hoogseizoen is dit kansrijk. De grotere ondernemers kunnen een trekkende functie hebben voor heel de stad.
- › **Tussen ondernemers en gemeente.** Een gedeelde visie is het begin. Het is belangrijk om ook in de uitvoering gezamenlijk op te trekken. Duidelijke communicatie en structurele overleggen helpen. Een afvaardiging van ondernemers (samenwerking tussen ondernemers) kan als directe gesprekspartner van de gemeente dienen.
- › **Binnen de gemeente** om toerisme integraal te benaderen en te zoeken naar koppelkansen in de uitvoering. Toerisme staat immers niet op zichzelf, maar raakt heel nadrukkelijk ook andere disciplines binnen de gemeente (o.a. cultuur, erfgoed, ruimtelijke economie, ruimtelijke ontwikkeling, duurzaamheid, sport, etc.). Dit vraagt om structureel overleg met overkoepelende beleidsvelden.

Actief samenwerken vraagt om regie en een duidelijke organisatievorm. Voldoende capaciteit is daarbij essentieel. Hier overeenstemming over krijgen is stap één in de uitvoering.

Wat is er nodig om dit te bereiken?

- › Allereerst is het belangrijk om de **uitvoerende capaciteit te borgen**. Hierbij gaat het om de VVV, de stadspromotor en de stadscoördinator. Door voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen kan deze capaciteit geborgd worden en kunnen deze functies hun taken effectief blijven uitvoeren en daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid en levendigheid in Doesburg.
- › Daarnaast is **structureel overleg tussen de gemeente en de verschillende partijen in de stad** van groot belang om het toeristisch product van Doesburg door te ontwikkelen. Structureel overleg tussen de gemeente, VVV, stadspromotor, ondernemers en andere partijen biedt de mogelijkheid om uitdagingen en kansen met elkaar te blijven bespreken.
- › Naast overleg tussen de gemeente en de stad is structureel overleg tussen ambtenaren onderling ook belangrijk. Om vanuit een integrale blik naar de ontwikkelingen in

Doesburg te kijken is dit overleg van groot belang.

- › De samenwerking tussen ondernemers onderling is ook belangrijk. Het **verkennen van mogelijke vormen om deze samenwerking te versterken** biedt kansen voor ondernemers om hun krachten te bundelen en ideeën uit te wisselen.
- › Om Doesburg nog beter te positioneren in de regio **committeert Doesburg zich voor de komende jaren aan Achterhoek Toerisme**. Vanuit dit samenwerkingsverband kan Doesburg beter profiteren van de gezamenlijke marketing en promotiestrategie en zijn er ook mogelijkheden voor kennisdeling met andere gemeenten en ondernemers in de regio. Ook op ambtelijk en bestuurlijk niveau neemt Doesburg actief deel aan de overleggen met de regio.
- › Daarnaast blijft Doesburg **bestuurlijk aangehaakt bij de Groene Metropoolregio**. Hiermee verstevigt Doesburg haar positie in de regio.

Bijlagen

BIJLAGE 1. RELEVANTE TRENDS & ONTWIKKELINGEN

We onderscheiden enkele relevante trends en ontwikkelingen voor Doesburg. Deze bieden kaders en houvast waarbinnen de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van Doesburg plaatsvindt. En waar op kan of moet worden ingespeeld:

- › **Van meer naar beter.** De toeristische sector groeit. En brengt belangrijke economische waarde. Maar landelijk (en dit geldt ook voor Doesburg) komt steeds prominenter de roep om oog te houden voor de balans tussen economische waarde, maatschappelijke waarde en omgevingswaarde. Dit vraagt om een integrale benadering bij toekomstige keuzes. Met andere woorden: zorgt een ontwikkeling die bijdraagt aan economische waarde niet voor ongewenste effecten voor maatschappij en natuur? De balans hierin is essentieel.
- › **We gaan vaker, korter en op wisselende momenten op vakantie.** De gemiddelde verblijfsduur per vakantie daalt. Dit geldt voor zowel het inkomende vakantieverkeer als het binnenlandse vakantieverkeer. Echter, mensen kiezen er wel voor om vaker op vakantie te gaan. Niet alleen in de zomervakantie, maar ook in het voor- en naseizoen. De coronapandemie heeft Nederlanders bewust gemaakt van de mogelijkheden in eigen land. Doesburg vormt daarbij een pareltje dat zich in kansrijke positie bevindt om op deze trend in te spelen. Aanvullend vindt een groot deel van de recreatieve activiteiten in eigen omgeving plaats. Denk aan een rondje wandelen, fietsen of waterrecreatie. De thuismarkt is en blijft daarom een doelgroep die in belang toeneemt.
- › **Verhaallijnen zijn populair: Authenticiteit en storytelling.** We hebben steeds meer behoefte aan authenticiteit en het echte verhaal van een plek. Doesburg heeft dit in ruime mate. Dit brengt de uniciteit van de

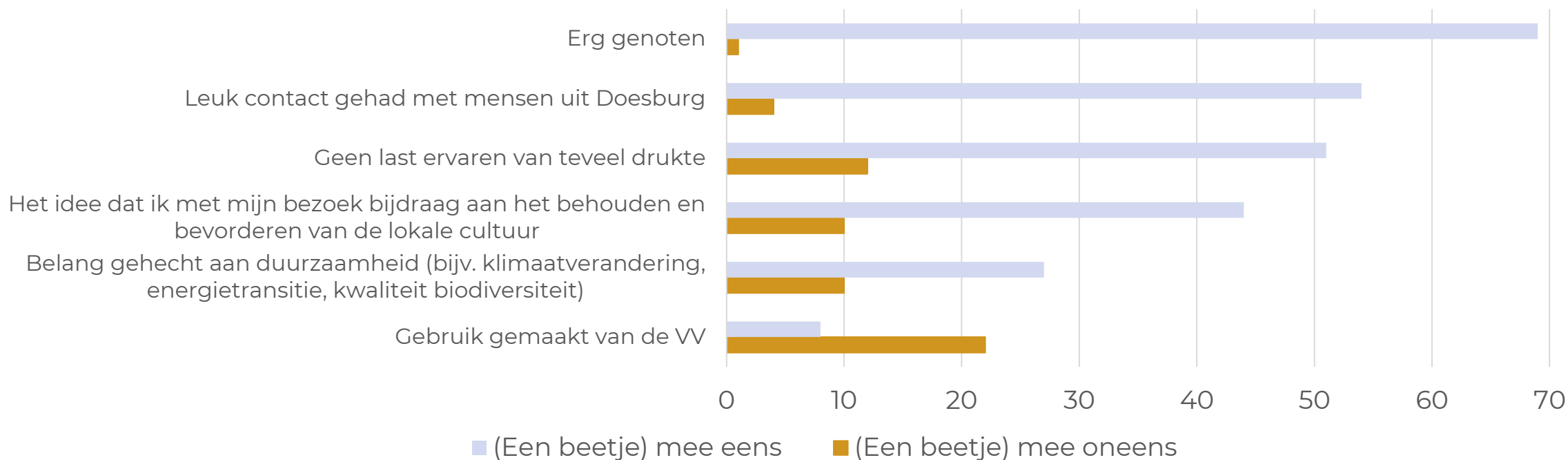
stad in beeld en voegt beleving toe aan bijvoorbeeld monumentale panden. Het helpt daarbij om aan te sluiten bij het grotere geheel van de (Hanze)geschiedenis. Deze verhaallijnen kunnen zowel fysiek als digitaal worden verteld, waarbij nieuwere technieken als Augmented Reality letterlijk verhalen zichtbaar kunnen maken in de omgeving.

- › **Cultuur voor een bredere doelgroep toegankelijk.** De afgelopen jaren is de vraag naar cultuur toegenomen. Dit komt onder andere doordat cultuur voor een steeds bredere doelgroep toegankelijk wordt. Het feit dat mensen in hun vrije tijd graag leren en deze nuttig doorbrengen helpt daarbij. Bij cultuur komt recreatie en leren samen.
- › **Centra veranderen van een plek om te kopen naar een plek om te ontmoeten.** En evolueren daarmee van traditionele plek om te winkelen naar meer sociale en recreatieve plekken waar mensen samenkomen om te ontmoeten, eten, drinken, ontspannen en genieten van verschillende activiteiten en evenementen. Dit biedt nieuwe mogelijkheden voor lokale ondernemers (nieuw type ondernemerschap in de stad), maar ook voor het versterken van de band tussen bewoners, het lokale DNA en het toevoegen van nieuwe functies in de stad.
- › **Waterrecreatie is populair, ook bij jongeren.** Versterkt door corona is er een groei te zien in het aantal waterrecreanten. Nederlanders hebben massaal het water (her)ontdekt. Er is met name sprake van een verjonging van waterrecreanten. Een groot deel van deze (jonge) vaarders varen echt recreatief en worden gezien als mooi weer vaarders. Waar het aandeel boten in eigendom afneemt, stijgt de vraag naar huur. Het bieden van goede waterfaciliteiten kan bijdragen aan de aantrekkelijkheid van Doesburg als stad, ook om te wonen en werken.

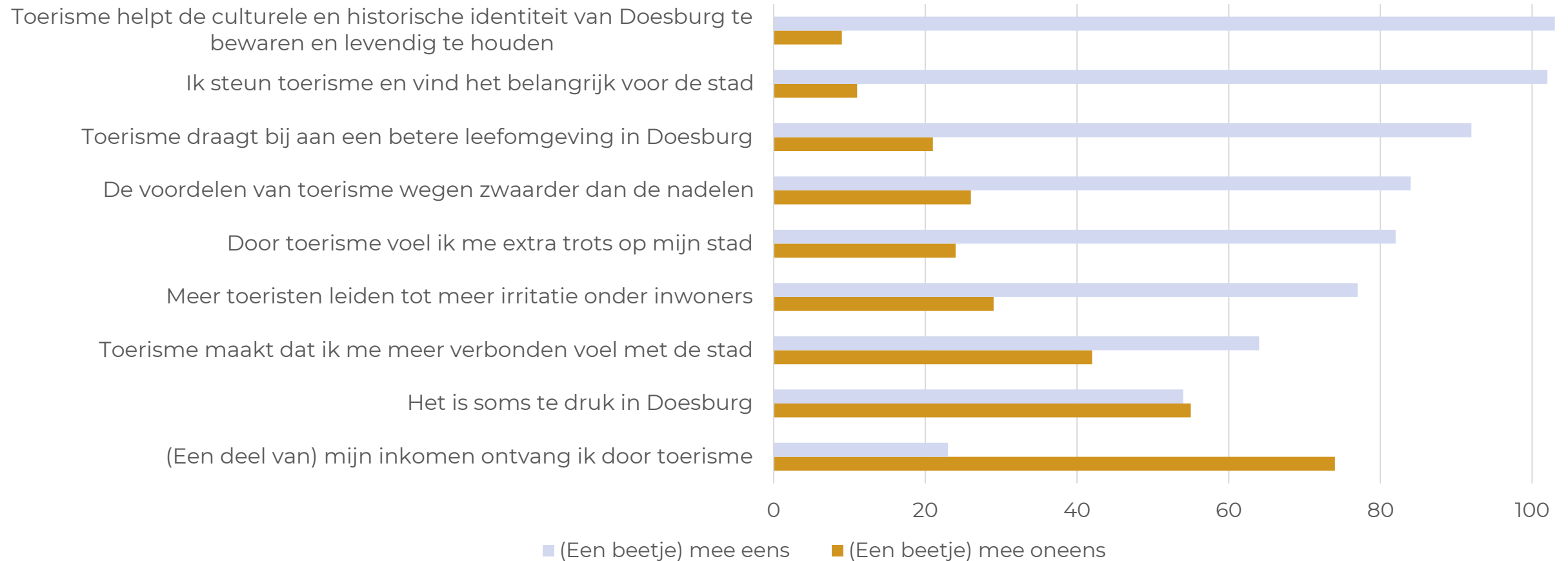
BIJLAGE 2. RESULTATEN ENQUÊTE

Na vaststelling van de koersnota in maart 2023 is een (digitale) enquête uitgezet door de gemeente. Deze enquête is in totaal **187** keer volledig ingevuld, waarvan 113 reacties vanuit inwoners en ondernemers komen en 74 vanuit bezoekers.

Bezoekers: Ik heb tijdens mijn bezoek aan de gemeente Doesburg...

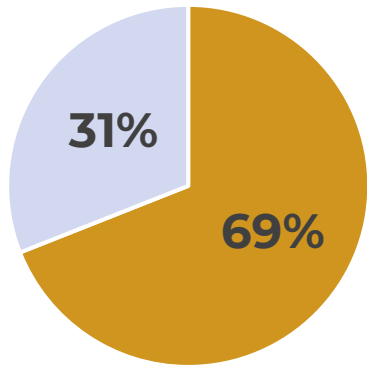

Inwoners: Geef aan of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen:

Mist u bepaalde toeristisch-recreatieve voorzieningen?

Bezoekers

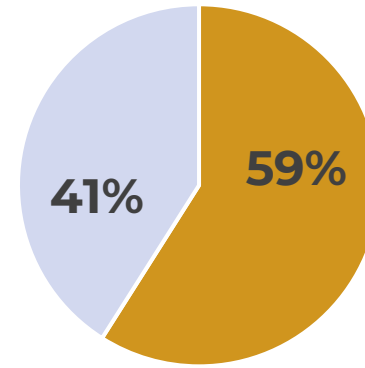

■ Nee ■ Ja, ik mis

Opmerkingen:

1. Onderhoud
passantenhaven /
voorzieningen in de haven
2. Hondenuitlaatplek
3. - Fietsverhuur /
bootverhuur bij de haven
- Bewegwijzering

Inwoners

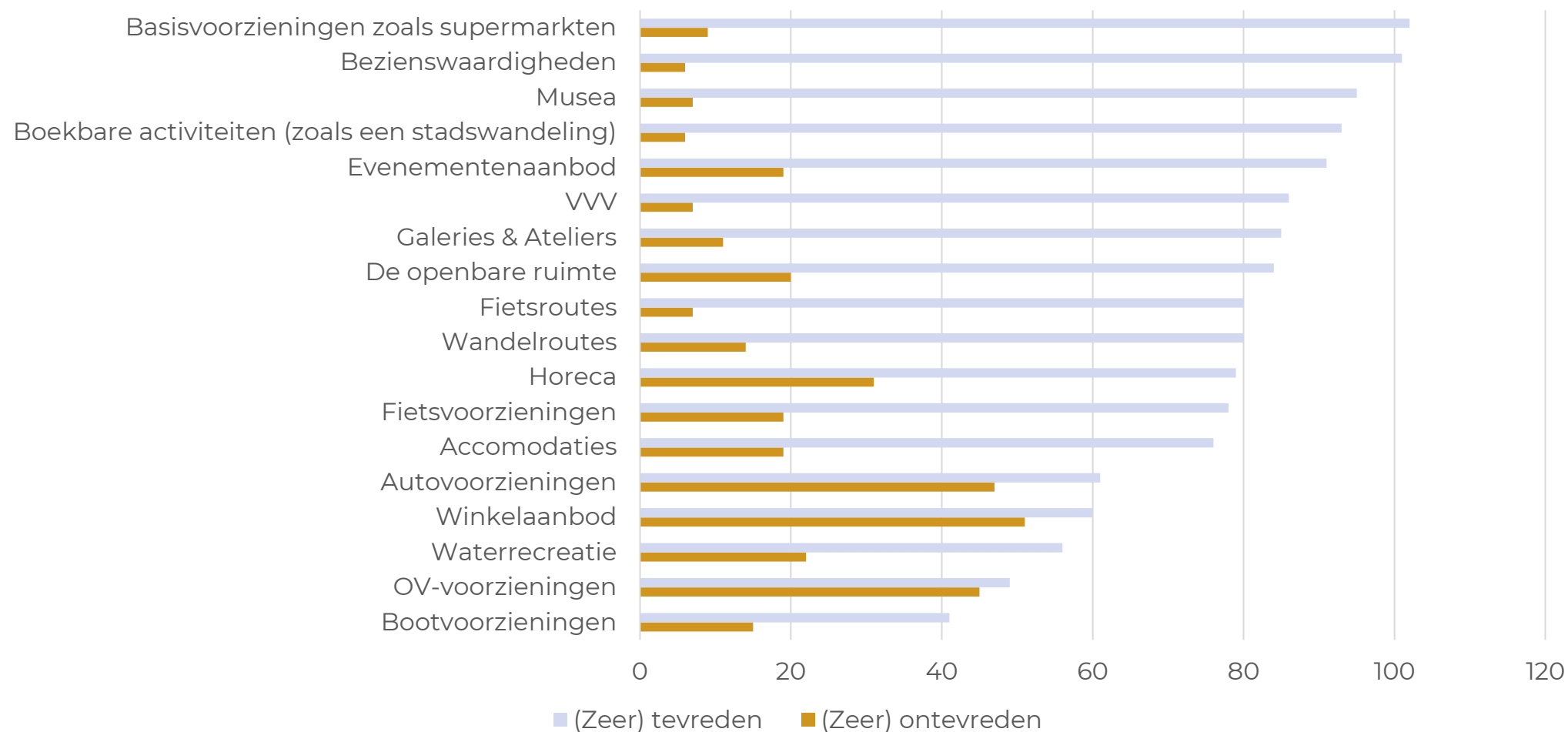

■ Nee ■ Ja, ik mis

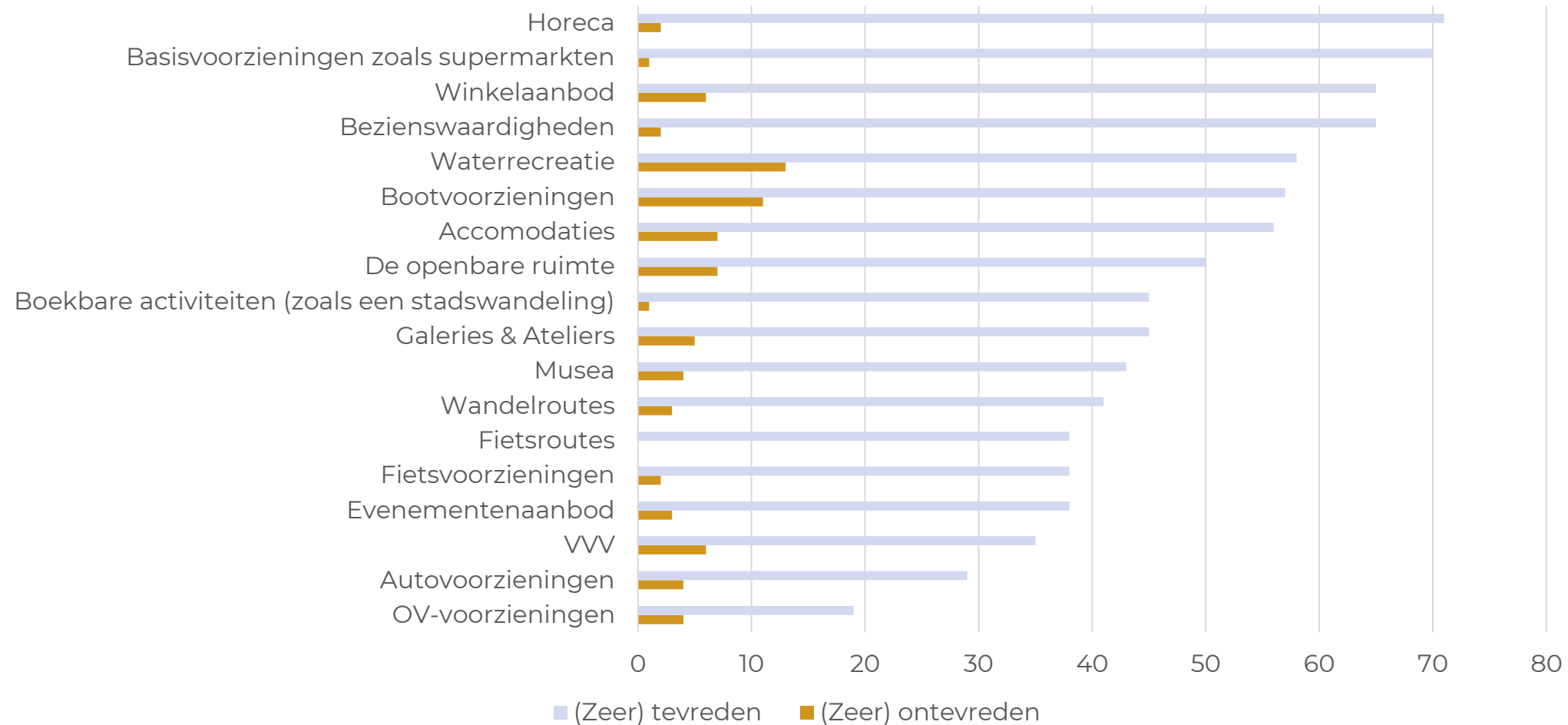
Opmerkingen:

1. Waterrecreatie (o.a.
bootverhuur) /
levendigheid aan de kade
2. Fietsverhuur /
oplaadpunten / bewaakte
fietsenstalling
3. Meer en diverser horeca
aanbod
4. - Openbare toiletten
- Meer unieke winkels

Inwoners: Hoe tevreden bent u met het huidige aanbod in Doesburg?

Bezoekers: Hoe tevreden bent u met het huidige aanbod in Doesburg?

BIJLAGE 3. SWOT-ANALYSE TOERISME

Sterkte

- Als Hanzestad hebben we een prachtig decor.
- Het landschap: de IJssel en de Hoge en Lage Linie.
- Economisch gezien is toerisme belangrijk, dat blijkt ook uit de werkgelegenheidscijfers (9,7% t.o.v. 6,7% landelijk).
- Voorzieningenniveau versterkt door toerisme: evenementen, veel musea en horeca.
- Het aanbod in de binnenstad is verrassend en uniek, maar blijft kwetsbaar.
- De diverse musea, met het Lalique Museum als trekker voor de stad.
- Doesburg ligt perfect: de poort naar de Achterhoek en in de nabijheid van de Veluwe.
- Er wordt goed samengewerkt met Achterhoek Toerisme en Hanzesteden Marketing.
- Inwoners zijn trots op de stad en hun eigen leefomgeving.

Zwakte

- Er is weinig harde data over toerisme in Doesburg, waardoor sturing lastiger is.
- Het echte verhaal van Doesburg is onvoldoende beleefbaar.
- De bewegwijzering in de stad en door de gemeente is verouderd en niet uniform.
- Wandelroutes (in samenwerking met Achterhoek Toerisme).
- De parkeerdruk is te hoog. Vooral tijdens evenementen is dit een groot probleem.
- De OV-verbinding is niet optimaal, waardoor (te) vaak gekozen wordt voor de auto.
- De voorzieningen bij de passantenhaven zijn verouderd. Daarnaast zijn er veel verschillende functies op een klein terrein (camperplekken,

parkeerplekken, etc.).

- Toerisme beperkt zich voornamelijk tot het hoogseizoen. In die maanden wordt veel druk ervaren terwijl op andere momenten in het jaar het aantal toeristen (te) beperkt is.
- Veel aanbieders zijn afhankelijk van vrijwilligers. Dit maakt het voortbestaan kwetsbaar.
- Op het moment van schrijven is er beperkt budget en capaciteit voor de ontwikkeling van toerisme.

Kans

- Steeds meer toeristen hebben in de pandemie ontdekt hoe mooi Nederland is en blijven daardoor in eigen land. Daar komt bij dat men steeds vaker een lang weekend weg gaat.
- De campermarkt is groeiende.
- Waterrecreatie is populair en biedt kansen om ook een jongere doelgroep aan te trekken.
- 2023 is het Hanzejaar. Dit krijgt landelijke bekendheid en brengt de Hanzesteden verder onder de aandacht.
- Digitalisering en nieuwe technieken maken het mogelijk om niet (volledig) toegankelijke locaties beleefbaar te maken.

Bedreiging

- Verdere vergrijzing van inwoners en bezoekers. Daarnaast zorgt vergrijzing bij ondernemers ervoor dat het aanbod verder afneemt. Vooral omdat er steeds vaker problemen zijn in opvolging.
- Door de huidige energieprijzen en de coronacrisis kunnen bedrijven op langere termijn onder druk komen te staan.
- Draagvlak voor voorzieningen neemt (mede door de impact van online) verder af met leegstand tot gevolg.

**GEMEENTE
DOESBURG**